

Perspectives - Class 1

Love: Torah's Approach

Source Sheet by Rabbi Joseph Dweck

1. **Genesis 24:67** **בראשית כ"ד:ס"ז** .א

(67) Isaac then brought her into the tent of his mother Sarah, and he took Rebekah as his wife. Isaac loved her, and thus found comfort after his mother's death.

(ז) וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֵלֶּלֶה שָׂרָה אִמּוֹ
וַיִּקַּח אֶת־רֵבֶקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבֶהָ
וַיִּנְתֶּם יִצְחָק אַחֲרַי אִמּוֹ: (פ)
2. "Love is not affectionate feeling, but a steady wish for the loved person's ultimate good
as far as it can be obtained" - C.S. Lewis. .ב
3. **Genesis 25:21** **בראשית כ"ה:כ"א** .ג

(21) Isaac pleaded with the LORD on behalf of his wife, because she was barren; and the LORD responded to his plea, and his wife Rebekah conceived.

(כא) וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַיְי לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי
עָקְרָה הִוא וַיַּעֲתֵר לוֹ יי וַתֵּהָר רֵבֶקָה
אִשְׁתּוֹ:
4. **Bereishit Rabbah 63:5** **בראשית רבה ס"ג:ה'** .ד

...

(ה) ויעתר יצחק ליי לנכח אשתו -
לנכח אשתו, מלמד, שהיה יצחק שטוח
כאן, והיא שטוחה כאן, ואומר:
רבש"ע! כל בנים שאתה נותן לי, יהיו
מן הצדקת הזו! אף היא אמרה כן: כל
בנים שאת עתיד ליתן לי, יהיו מן
הצדיק הזה!
5. **Deuteronomy 23:6** **דברים כ"ג:ו'** .ה

(6) But the LORD your God refused to heed Balaam; instead, the LORD your God turned the curse into a blessing for

(ו) וְלֹא־אָכְלָה יי אֱלֹקֵיךָ לְשִׁמְעַע אֶל־בְּלָעָם
וַיִּהְיֶה יי אֱלֹקֵיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לְבִרְכָה

you, for the LORD your God loves you.

כִּי אֱהֵבְךָ יי אֱלֹהֶיךָ:

6. **Proverbs 10:12**

ג. **משלי י:י"ב**

(12) Hatred stirs up strife, But love covers up all faults.

(יב) שִׁנְאָה תַעֲזֹרֵר מִדְּנִיִּים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֱהֵבָה:

7. **Haamek Davar on Genesis 33:4:1**

ד. **העמק דבר על בראשית ל"ג:ד:א'**

...

(ד) ויבכו. שניהם בכו. בא ללמד שגם יעקב נתעורר עליו לשעה זו אהבה לעשו וכן לדורות בשעה שזרע עשו מתעוררים ברוח טהרה להכיר את זרע ישראל ומעלתם אז גם אנחנו מתעוררים להכיר את עשו כי אחינו הוא וכמו שרבי הי' אוהב אמתו לאנטונינוס וכן הרבה:

8. **Bereishit Rabbah 54:3**

ה. **בראשית רבה נ"ד:ג'**

...

(ג) והוכיח אברהם את אבימלך וגו' - אמר רבי יוסי בר חנינא: התוכחת מביאה לידי אהבה, שנאמר (משלי ט): הוכח לחכם ויאהבך. היא דעתיה דרבי יוסי בר חנינא דאמר: כל אהבה שאין עמה תוכחה, אינה אהבה.

9. **Mishneh Torah, Foundations of the Torah 2:1-2**

ו. **משנה תורה, הלכות יסודי התורה ב'א'-ב'**

(1) It is a mitzvah to love and fear this glorious and awesome God, as [Deuteronomy 6:5] states: "And you shall love God, your Lord" and, as [Deuteronomy 6:13] states: "Fear God, your Lord." What is the path [to attain] love and fear of Him? When a person contemplates His wondrous and great deeds and creations and appreciates His

(א) הָאֵל הַנִּכְבֵּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה מִצְוָה לְאַהֲבוֹ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר (דברים ו-ה) "וְאָהַבְתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ". וְנֹאמַר (דברים ו-יג) "אֶת יי אֱלֹהֶיךָ תִירָא": (ב) וְהֵיאֵד הִיא הַדְרָךְ לְאַהֲבוֹתוֹ וְיִרְאָתוֹ. בְּשֵׁעָה שִׁיתְבוֹנֵן הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו וּבְרוֹאֵי הַנִּפְלְאִים הַגְּדוֹלִים וְיִרְאָה מֵהֵן חֲכַמְתוֹ

infinite wisdom that surpasses all comparison, he will immediately love, praise, and glorify [Him], yearning with tremendous desire to know [God's] great name, as David stated: "My soul thirsts for the Lord, for the living God" [Psalms 42:3].

(2) When he [continues] to reflect on these same matters, he will immediately recoil in awe and fear, appreciating how he is a tiny, lowly, and dark creature, standing with his flimsy, limited, wisdom before He who is of perfect knowledge, as David stated: "When I see Your heavens, the work of Your fingers... [I wonder] what is man that You should recall Him" [Psalms 8:4-5]. Based on these concepts, I will explain important principles regarding the deeds of the Master of the worlds to provide a foothold for a person of understanding to [develop] love for God, as our Sages said regarding love: "In this manner, you will recognize He who spoke and [thus,] brought the world into being.

10. **Mishneh Torah, Repentance 10:2-7**

(2) The one who serves [God] out of love is involved in Torah study and in the commandments and goes in the paths of wisdom, not for the sake of something in the world and on account of fear from [resulting] evil, and not in order to acquire a good but rather, he does the truth on account of its being the truth - and in the end, the good will come because of it. And this virtue is a very great virtue and not every sage merits it. And it is the virtue of our father, Avraham, who the Holy One, blessed be He, called he who loved Him, since he only served [God] out of love. And it is the virtue that the Holy One, blessed be He, commanded us through Moshe, as it says, *And you shall love the Lord, your God* (Deuteronomy 6:5). And when a man loves the Lord with an appropriate love, automatically he does all of the commandments out of love.

שְׂאִין לָהּ עֶרְבָּ וְלֹא קִיץ מִיַּד הוּא אוֹהֵב
וּמְשַׁבֵּחַ וּמְפָאֵר וּמְתַאֲוֶה תַּאֲוֶה גְדוֹלָה
לִידַע הַשֵּׁם הַגְּדוֹל . כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד
 (תהילים מב-ג) "צִמְאַה נַפְשִׁי לְאֱלֹקִים
 לְאֵל חַי". וּכְשֶׁמְחַשֵּׁב בַּדְּבָרִים הָאֵלוּ
 עֲצָמָן מִיַּד הוּא נִרְתַּע לְאַחֲרָיו וַיִּפְחַד
 וַיִּוָּדַע שֶׁהוּא בָּרִיָּה קְטַנָּה שֶׁפְּלֵה אֶפְלָה
 עוֹמֶדֶת בְּדַעַת קְלָה מְעוּטָה לְפָנֵי תַּמִּים
 דְּעוֹת. כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד כִּי (תהילים ח-ד)
 "אֶרְאֶה שְׁמִיךָ מַעֲשֵׂי אֲצַבְעֹתֶיךָ"
 (תהילים ח-ה) "מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ".
 וּלְפִי הַדְּבָרִים הָאֵלוּ אֲנִי מְבַאֵר כְּלָלִים
 גְּדוֹלִים מִמַּעֲשֵׂה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים כְּדִי
 שְׂיִהְיוּ פְתֹחַ לְמַבִּין לְאַהֲבָה אֶת הַשֵּׁם. כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים בְּעֵנֶן אֶהְבֵּה שְׂמִתּוֹךְ כֹּף
 אֶתָּה מְפִיר אֶת מִי שֶׁאָמַר וְהִיָּה הָעוֹלָם:

משנה תורה, הלכות תשובה י' ב' ז'

(ב) הָעוֹבֵד מֵאֲהָבָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה
 וּבַמִּצְוֹת וְהוֹלֵךְ בְּנִתְיָבוֹת הַחֻמְקָה לֹא
 מִפְּנֵי דְבַר בְּעוֹלָם וְלֹא מִפְּנֵי יִרְאַת הָרָעָה
 וְלֹא כְּדִי לִירֵשׁ הַטּוֹבָה אֲלֵא עוֹשֶׂה
 הָאֱמֶת מִפְּנֵי שֶׁהוּא אֱמֶת וְסוֹף הַטּוֹבָה
 לְבוֹא בְּגִלְגָּלָהּ. וּמַעֲלָה זוֹ הִיא מַעֲלָה
 גְּדוֹלָה מְאֹד וְאֵין כָּל חֲכָם זוֹכֵה לָהּ. וְהִיא
 מַעֲלַת אֲבִרָהּ אֲבִינוּ שֶׁקָּרָאוּ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵבוּ לְפִי שֶׁלֹּא עֲבַד אֲלֵא
 מֵאֲהָבָה. וְהִיא הַמַּעֲלָה שֶׁצִּוְּנוּ בָּהּ
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדֵי מֹשֶׁה שֶׁנֶּאֱמַר
 (דברים ו-ה) "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ".
וּבְזִמְן שֶׁיֵּאֱהָב אָדָם אֶת יְיָ אֱהָבָה
הִרְאוּהִי מִיַּד יַעֲשֶׂה כָּל הַמִּצְוֹת מֵאֲהָבָה:
 (ג) וְכִיֵּצֵד הִיא הָאֲהָבָה הִרְאוּהִי. הוּא
 שֶׁיֵּאֱהָב אֶת יְיָ אֱהָבָה גְּדוֹלָה יִתְרָה עֲזָה
 מְאֹד עַד שֶׁתֵּהָא נַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּאֲהָבַת יְיָ

(3) What is the appropriate Love? It is that a person should love God with a great and very excessive love, until his souls is bound up in love of God and he focuses on it constantly as if he were lovesick and could not take his mind off of some woman, whether sitting, standing, even when he eats and drinks. Beyond this, love of God should be in their hearts constantly, as we were commanded: *with all your heart and with all your soul* (Deut. 6:5). Thus [King] Solomon said, as a metaphor, *for I am lovesick* (Song of Songs 2:5), for all of *Song of Songs* is a metaphor for this matter.

(4) The First Sages said (Nedarim 62a), "Lest you will say, 'behold I will study Torah in order that I will become rich, in order that I will be called 'rabbi,' in order that I will receive reward in the World to Come,' [the verse comes to] teach [the opposite, when it] says (Deuteronomy 11:13), *to love the Lord* - everything that you do, you should only do out of love." And the sages also said (Avodah Zara 19a), "Greatly desire His commandments, not the reward of His commandments." And so would the greatest Sages especially command their most understanding and brightest students (Avot 1:3), "'Do not be like slaves, that serve their master, etc.,' but rather, because He is the Master, it is fitting to serve him." That is to say, "serve Him out of love.

(5) Anyone who engages in Torah in order to receive a reward, or so that misfortune will not befall him, engages in Torah not for its own sake; but anyone who engages in it not from Fear and not from a desire to receive reward – she engages in it for its own sake. Our sages taught: A person should certainly engage in Torah even not for its own sake, since engagement not for its own sake leads to engagement for its own sake. Therefore when we teach children and women and generally ignorant people – we only teach them to serve out of Fear and in order to receive a reward. Once their

וְנִמְצָא שׁוֹגֵה בָּהּ תְּמִיד כְּאֵלוֹ חוֹלָה חֲלִי
הָאֵהָבָה שְׂאִין דְּעֵתוֹ פְּנוּיָה מֵאֵהָבַת
אוֹתָהּ אִשָּׁה וְהוּא שׁוֹגֵה בָּהּ תְּמִיד בֵּין
בְּשִׁבְתּוֹ בֵּין בְּקוּמוֹ בֵּין בְּשִׁעָה שֶׁהוּא
אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ. יְתֵר מְזֵה תִהְיֶה אֵהָבַת יי
בְּלֵב אוֹהָבָיו שׁוֹגִים בָּהּ תְּמִיד כְּמוֹ
שֶׁצְּנוּנוֹ בְּכָל לְבָבָהּ וּבְכָל נַפְשָׁהּ. וְהוּא
שֶׁשְׁלֵמָה אֶמֶר דְּרַךְ מְשָׁל (שִׁיר הַשִּׁירִים
ב-ה) "כִּי חוֹלַת אֵהָבָה אֲנִי". וְכָל שִׁיר
הַשִּׁירִים מְשָׁל הוּא לְעִנְיָן זֶה:
(ד) אָמְרוּ חֲכָמִים הֲרֵא שׁוֹנִים שְׂמָא
תֵּאמֶר הַרִינִי לְמַד תּוֹרָה בְּשִׁבְלִי שֶׁאֵהָיֶה
עֲשִׂיר בְּשִׁבְלִי שֶׁאֶקְרָא רַבִּי בְּשִׁבְלִי
שֶׁאֶקְבֵּל שְׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. תְּלִמוּד
לוֹמֵר (דְּבָרִים יא-יג) "לֹאֲהָבָה אֵת יי". כֹּל
מֵה שֶׁאֵתָם עוֹשִׂים לֹא תַעֲשׂוּ אֶלָּא
מֵאֵהָבָה. וְעוֹד אָמְרוּ חֲכָמִים בְּמִצְוֹתָיו
חִפְזֵי מָאֵד וְלֹא בְּשִׁכָּר מְצוֹתָיו. וְכֵן הָיוּ
גְדוּלֵי הַחֲכָמִים מְצוּיִם לְנִבְוֵי תְּלִמְיָדֵיהֶם
וּמְשִׁפְלֵיהֶם בְּיַחְוֹד אֵל תִּהְיוּ כְּעַבְדִּים
הַמְשֻׁמְשִׁים אֵת הָרֵב וְכו' אֶלָּא מִפְּנֵי
שֶׁהוּא הָרֵב רָאוּי לְשֻׁמְשׁוֹ כְּלוֹמֵר עַבְדּוֹ
מֵאֵהָבָה:

(ה) כֹּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה כְּדֵי לְקַבֵּל שְׂכָר
אוּ כְּדֵי שְׁלֵא תִגִּיעַ עָלָיו פְּרַעְנוֹת הַרִי זֶה
עוֹסֵק שְׁלֵא לְשֻׁמָּה. וְכָל הָעוֹסֵק בָּהּ לֹא
לִירְאָהּ וְלֹא לְקַבֵּל שְׂכָר אֶלָּא מִפְּנֵי
אֵהָבַת אֲדוֹן כֹּל הָאֶרֶץ שֶׁצְּנוּהָ בָּהּ הַרִי זֶה
עוֹסֵק בָּהּ לְשֻׁמָּה. וְאָמְרוּ חֲכָמִים לְעוֹלָם
יַעֲסֹק אָדָם בַּתּוֹרָה וְאֶפְלוּ שְׁלֵא לְשֻׁמָּה
שֶׁמִּתּוֹךְ שְׁלֵא לְשֻׁמָּה בָּא לְשֻׁמָּה. לְפִיכָךְ
כְּשֶׁמְלַמְּדִין אֵת הַקְּטַנִּים וְאֵת הַנְּשִׂיִם
וְכָלֵל עֲמֵי הָאֶרֶץ אֵין מְלַמְּדִין אוֹתָן אֶלָּא
לְעַבְדֵי מִירְאָה וְכְדֵי לְקַבֵּל שְׂכָר, עַד
שֶׁתִּרְבֶּה דְּעֵתָן וַיִּתְחַכְּמוּ חֲכָמָה יִתְרָה
מְגַלִּים לָהֶם רֵז זֶה מְעַט מְעַט וּמִרְגִּילִין
אוֹתָן לְעִנְיָן זֶה בְּנַחַת עַד שֶׁיִּשְׁיַגּוּהוּ
וַיִּדְעוּהוּ וַיַּעֲבְדוּהוּ מֵאֵהָבָה:

(ו) דְּבַר יְדוּעַ וּבְרוּר שְׂאִין אֵהָבַת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְשָׁרַת בְּלִבּוֹ שֶׁל
אָדָם עַד שֶׁיִּשְׁגָּה בָּהּ תְּמִיד כְּרָאוּי וַיַּעֲזֹב

understanding deepens and they gain additional wisdom, then we reveal this secret to them little by little and accustom them to this concept gently until they grasp and understand and serve God through Love.

(6) It is a clearly known matter, that Love of the Holy Blessed One is not bound up in a person's heart until she engages it constantly as is appropriate, and abandons everything else in the world but this, as God commanded and said: *with all your heart and with all your soul* (Deut. 6:5). Love will be according to understanding: if [understanding] is slight, [love] will be slight, and if [understanding] is great, [love] will be great. Therefore a person must set aside [time] for himself to understand and grasp the wisdom and understanding that his Creator provides him according to each person's ability to understand and grasp, as we have explained in *Laws of the Foundations of Torah*.

(7) (The first book has been completed and it is the Book of Knowledge.)

כָּל מֵה שֶׁבְּעוֹלָם חוּץ מִמְּנָה. כְּמוֹ שֶׁצָּנְהָ
 וְאָמַר בְּכָל לְבָבָהּ וּבְכָל נַפְשָׁהּ. אֵינּוּ
 אוֹהֵב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶלָּא בְּדַעַת
 שֶׁיִּדְעֶהוּ. וְעַל פִּי הַדְּעָה תִּהְיֶה הָאֱהָבָה
 אִם מְעַט מְעַט וְאִם הַרְבֵּה הַרְבֵּה. לְפִיכָהּ
 צָרִיךְ הָאָדָם לִיַּחַד עֲצָמוֹ לְהִבִּין
 וּלְהִשְׁפִּיל בְּחֻמּוֹת וּתְבוּנוֹת הַמוֹדִיעִים
 לוֹ אֵת קוֹנוֹ כְּפִי פֶתַח שֵׁישׁ בְּאָדָם לְהִבִּין
 וּלְהִשְׁיג כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּהִלְכוֹת יְסוּדֵי
 הַתּוֹרָה:

(ז) (נגמר ספר ראשון והוא ספר
 המדע.)

11. “ It is an illusion to believe that one can separate life in such a way that one is productive in the sphere of love and unproductive in all other spheres. Productiveness does not permit of such a division of labor. The capacity to love demands a state of intensity, awakens, enhanced vitality, which can only be the result of a productive and active orientation in many other spheres of life. If one is not productive in other spheres, one is not productive in love either.”
 Excerpt From: Erich Fromm. “The Art of Loving.” א”

12. “If man is to be able to love, he must be put in his supreme place. The economic machine must serve him, rather than he serves it. He must be enabled to share experience, to share work, rather than, at best, share in profits. Society must be organized in such a way that man's social, loving nature is not separated from his social existence, but becomes one with it. If it is true, as I have tried to show, that love is the only sane and satisfactory answer to the problem of human existence, then any society which excludes, relatively, the development of love, must in the long run perish of its own contradiction with the basic necessities of human nature. Indeed, to ב”

speak of love is not “preaching,” for the simple reason that it means to speak of the ultimate and real need in every human being. That this need has been obscured does not mean that it does not exist. To analyze the nature of love is to discover its general absence today and to criticize the social conditions which are responsible for this absence. To have faith in the possibility of love as a social and not only exceptional-individual phenomenon, is a rational faith based on the insight into the very nature of man.”

Excerpt From: Erich Fromm. “The Art of Loving.”

13. **Mishneh Torah, Human Dispositions 6:3**

(3) It is a commandment upon every person to love each and every Jew as himself, as it is stated, "You shall love your neighbor as yourself" (Leviticus 19:18). Therefore one needs to speak praises of [the other] and to be as careful with his money as one is with one's own money and [as one] desires his own honor. Whoever gains honor through the disgrace of his fellow has no portion in the world to come.

ג. **משנה תורה, הלכות דעות ו'ג'**

(ג) מצוה על כל אדם לאהב את כל אהד ואהד מישראל כגופו שנגאמר (ויקרא יט-יח) "ואהבת לרעהך כמוך". לפיכך צריך לספר בשבחיו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורופה בכבוד עצמו. והמתכבד בקלון חברו אין לו חלק לעולם הבא:

14. **Deuteronomy 7:7-11**

(7) It is not because you are the most numerous of peoples that the LORD set His heart on you and chose you—indeed, you are the smallest of peoples; (8) but it was because the LORD favored you and kept the oath He made to your fathers that the LORD freed you with a mighty hand and rescued you from the house of bondage, from the power of Pharaoh king of Egypt. (9) Know, therefore, that only the LORD your God is God, the steadfast God who keeps His covenant faithfully to the thousandth generation of those who love Him and keep His commandments, (10) but who instantly requites with destruction those who reject Him—never slow with those who reject Him, but requiting them instantly. (11) Therefore, observe faithfully the Instruction—the laws and the rules—with which I charge you today.

ד. **דברים ז'ז'-י"א**

(ז) לא מרבכם מכל העמים חשק יי בכם ויבחר בכם כי אתם המעט מכל העמים: (ח) כי מאהבת יי אתכם ומשמרו את השבעה אשר נשבע לאבותיכם הוציא יי אתכם ביד חזקה ויפדה מביית עבדים מיד פרעה מלך מצרים: (ט) וידעתם כי יי אלקיך הוא האלקים האלה הנאמן שומר הבטת והחסד לאהביו ולשמרי מצותו [מצותיו] לאלה דור: (י) ומשלם לשנאיו אל-פניו להאבידו לא יאחר לשנאו אל-פניו ישלם-לו: (יא) ושמרת את-המצוה ואת-החקים ואת-המשפטים אשר אנכי מצוה היום לעשותם: (פ)

